

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

TURVALLISUUSVIESTINTÄSUUNNITELMA 2023

Versio 1.0 (11.4.2023)

Ohjeen laatija HVi 03/2023

Ohjeen hyväksyntä, 11.4.2023
Jarkko Heikkinen, paloinsinööri

Sisällysluettelo

JOHDANTO.....	4
1.1 Vaikuttava lainsäädäntö	4
1.2 Turvallisuusviestintäsuunnitelman voimassaolo ja siitä tiedottaminen	4
2. TURVALLISUUSVIESTINTÄ.....	5
2.1 Turvallisuuskoulutukset ja turvallisuusneuvonta	5
2.2 Valvonnan yhteydessä tehtävä turvallisuusviestintä	6
2.3 Massatapahtumat ja messut.....	6
2.4 Sosiaalinen media.....	6
2.5 HYTETU	6
3. RESURSSIT.....	7
3.1 Kaakko	7
3.2 Etelä.....	7
3.3 Länsi.....	8
3.4 Keskinen	8
3.5 Pohjoinen	9
3.6 Oulu	9
4. TOTEUTTAMINEN	10
4.1 Esikoululaiset	10
4.2 Nelosluokkalaiset.....	10
4.3 Kahdeksaluokkalaiset	10
4.4 Toinen aste	11
4.5 Ikäihmiset, kotihoito ja hoito- sekä huoltolaitokset.....	11
4.6 Messut.....	11
4.7 Some.....	11
4.8 Riskiperusteinen ja muut.....	11
5. YLEISTÄ.....	12
5.1 Kirjaaminen.....	12
5.2 Toteuma ja palaute	12
5.3 Maksullisuus	12
5.4 Turvallisuusviestinnän pyyntölomake	12
LIITTEET	13

Turvallisuusviestinnän vuosikello	13
Some vuosikello.....	14
Alkusammutuskoulutus	15
Jakomateriaali.....	16
Kalusto	17

JOHDANTO

Vuoden 2023 alusta aloitti Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos, johon yhdistyivät Oulu-Koillismaan ja Jokilaaksojen pelastuslaitokset. Tämän turvallisuusviestintäsuunnitelman tarkoituksena on ohjata, miten pelastuslaissa ja palvelutasopäätöksessä kirjattuihin turvallisuusviestinnän tavoitteisiin päästään Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen alueella. Vuoden 2023 aikana tarkennetaan toimintamalleja ja tarkastetaan suunnitelman toimivuutta. Tehtyjen havaintojen ja kerättyjen kokemusten perusteella tehdään suunnitelmaan tarvittavat päivitykset.

Tavoitteena on luoda Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitokselle yhteiset ja selkeät tavat toteuttaa turvallisuusviestintää mahdollisimman tehokkaasti. Tehokkuuteen kuuluu tärkeänä osana laatu. Laatua saadaan kouluttamalla omaa henkilöstöä ja luomalla toimivia koulutuskokonaisuuksia materiaaleineen turvallisuusviestintätyötä tekevien käyttöön.

Palvelutasopäätöksessä todetaan, että alueen väestöstä on koulutettava 10 % vuosittain. Kouluttaminen kohdennetaan lapsiin ja nuoriin, riskiperusteisesti yksinasuviin ikäihmisiin, hoito- sekä hoivalaitosten ja kotihoidon henkilökuntaan.

Sisäministeriön turvallisuus julkaisuja 2019:33; Turvallinen ja onnettomuuksista vapaa arki 2025 mainitaan, että lapset ja nuoret tulee tavoittaa neljä kertaa ennen 25 ikävuotta. Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen tavoitteena on, että lapset ja nuoret kohdataan esikoulussa, 4. luokalla, 8. luokalla ja toisella asteella.

Ikäihmiset, kotihoidon sekä hoito- ja hoivalaitosten henkilökunta pyritään tavoittamaan turvallisuuskoulutuksin kolmen vuoden välein. Lisäksi osallistumme tapahtumiin, messuille ja muihin soveltaviin koulutuksiin. Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos tuottaa aktiivisesti sisältöä sosiaaliseen mediaan.

1.1 Vaikuttava lainsäädäntö

Pelastuslain (379/2011 27§) mukaan pelastuslaitoksen on alueellaan huolehdittava pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta, neuvonnasta ja turvallisuusviestinnästä, jonka tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen, varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä asianmukainen toiminta onnettomuus- ja vaaratilanteissa ja onnettomuuksien seurauksien rajaamisessa. Pelastuslaki velvoittaa pelastuslaitoksia seuraamaan onnettomuusuhkien määrän ja syiden kehitystä, ja niistä tehtävien johtopäätöksiä perusteella ryhtymään osaltaan toimenpiteisiin onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja niihin varautumiseksi. Laki myös velvoittaa pelastuslaitoksia toimimaan yhteistyössä muiden viranomaisien kanssa, sekä alueella olevien yhteisöjen ja asukkaiden kanssa onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi.

1.2 Turvallisuusviestintäsuunnitelman voimassaolo ja siitä tiedottaminen

Turvallisuusviestintäsuunnitelma päivitetään vuosittain. Päivittämisestä vastaan turvallisuusviestinnän erityisasiantuntija. Turvallisuusviestintäsuunnitelma liitteineen on nähtävillä Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen nettisivuilla: <https://pelastustoimi.fi/pohjois-pohjanmaa>

2. TURVALLISUUSVIESTINTÄ

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen tavoitteena on antaa alueen väestölle tietoja ja taitoja, joiden avulla ihmiset oppivat ennaltaehkäisemään onnettomuuksia, toimimaan onnettomuustilanteissa ja edistämään yleistä turvallisuutta arjessaan. Jotta tavoitteeseen päästään, on pystyttävä vaikuttamaan useissa eri kanavissa ja medioissa. Pelastuslaitoksen resurssit on otettava käyttöön mahdollisimman laajasti, jotta alueen väestölle saadaan annettua riittävä määrä laadukasta turvallisuuskoulutusta.

Palvelutasopäätöksessä on asetettu tavoitteeksi, että alueen väestöstä tavoitetaan 10 % vuosittain. Kouluttaminen kohdennetaan lapsiin ja nuoriin, riskiperusteisesti yksinasuviin ikäihmisiin, hoito- sekä hoivalaitosten ja kotihoidon henkilökuntaan.

Sisäministeriön turvallisuus julkaisuja 2019:33; Turvallinen ja onnettomuuksista vapaa arki 2025 mainitaan, että lapset ja nuoret tulee tavoittaa neljä kertaa ennen 25 ikävuotta. Tehokkain tapa kohdata lapset ja nuoret, on tavata heidät kasvokkain. Tavoitteena on, että kaikki alueen esikoululaiset, 4. luokkalaiset, 8. luokkalaiset ja toisen asteen opiskelijat kohdataan kerran vuodessa. Lapsia ja nuoria voi tavoittaa myös sosiaalisen median kautta. Sosiaaliseen mediaan on luotava tasaisesti materiaalia, joka kohdentuu turvallisuusviestinnällä tavoiteltaviin ikäluokkiin.

Ikäihmiset, kotihoidon ja hoito- sekä hoivalaitosten henkilökunnan koulutustarpeisiin pyrimme vastaamaan resurssien mukaisesti. Hoito- / hoivalaitoksien henkilökunnan on käytävä turvallisuuskoulutuksissa säännöllisesti. Turvallisuuskoulutuksia tarjoaa pelastuslaitosten lisäksi yksityiset tahot.

Muille ryhmille Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos tarjoaa turvallisuuskoulutusta riskiperusteisesti. Turvallisuuskoulutusten tarpeellisuus voidaan havaita valvontakäynneillä, hälytystehtävillä, tarkastelemalla kohteen pelastustoimen vasteaikoja tai onnettomuuskehityksen seurannalla.

Turvallisuustaitoa ja -tietoa voidaan jakaa turvallisuuskoulutusten ja -neuvonnan, valvontakäyntien, massatapahtumien ja sosiaalisen median kautta. Sosiaalinen media on nykypäivää, ja sen kautta voidaan jakaa turvallisuustietoa ja -taitoa nopeasti ja tehokkaasti. Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos tekee aktiivista turvallisuusviestintää sosiaalisen median kanavillaan.

2.1 Turvallisuuskoulutukset ja turvallisuusneuvonta

Koulutuksia voivat olla alkusammutuskoulutukset, turvallisuuskävelyt, paloilmoittimen tai sprinklerin käytön opastukset ja muut turvallisuusaiheiset luennot. Koulutukset sovitaan erikseen asiakkaiden kanssa ja sisältö kohdennetaan vastaamaan heidän tarpeitaan. Koulutus voi sisältää teorian ja käytännön osion tai pelkästään toisen näistä. Koulutusten tavoitteena on monipuolinen turvallisuuden edistäminen kohteessa tai yhteisössä.

Turvallisuusneuvonta on satunnaista asiakkaiden kohtaamisen kautta tapahtuvaa yleistä turvallisuusasioiden opastamista. Tämä voi tapahtua puhelimen välityksellä tai asiakkaita kohtaamalla kasvotusten. Perusperiaatteena on, että asiakkaalla on valmiina kysymys, mihin annetaan vastaus spontaanisti ilman suurempaa valmistelua.

2.2 Valvonnan yhteydessä tehtävä turvallisuusviestintä

Valvonta tehdään pääsääntöisesti auditoivan palotarkastusmallin mukaisesti. Auditoiva palotarkastus on suurilta osin asiakkaan ohjaamista ja opastamista turvallisuusasioihin. Auditointitilaisuuksiin osallistuvat henkilöt saavat kattavasti tietoa turvallisuusasioista.

Auditoinnin aikana voidaan määrätä tai suositella kohteen henkilökunnalle tai asiakkaille turvallisuuskoulutuksia, kohteen käyttötapa ja riskit huomioon ottaen.

2.3 Massatapahtumat ja messut

Massatapahtumat voivat olla pelastuslaitoksen tai jonkin muun toimijan järjestämiä. Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos osallistuu tapahtumiin, jos tapahtuman yleisö on määriteltyihin koulutusryhmiin kuuluvaa ja tarvittava henkilöresurssi on saatavilla tapahtuman toteuttamiseksi.

Alueellamme järjestetään erilaisia messuja, vuosittain osallistutaan 1-3 messutapahtumaan. Tapahtumat valitaan kohderyhmän ja koon mukaan siten, että ne tukevat parhaalla mahdollisella tavalla turvallisuusviestinnän tavoitteita.

2.4 Sosiaalinen media

Sosiaalista mediaa hyödynnetään turvallisuusviestinnässä. Sosiaalisessa mediassa voidaan parhaimmillaan tavoittaa tuhansia ihmisiä lyhyessä ajassa. Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos on mukana Facebookissa, Instagramissa, Twitterissä, Tiktokissa, Linkedissä ja Youtubessa. Sosiaaliseen mediaan tuotetaan tasaisesti turvallisuusviestintään liittyvää materiaalia. Sosiaalisen median päivittäjiksi on perustettu erikseen ryhmä, jonka jäsenille on osoitettu vastuuviikot, jolloin he päivittävät sosiaalisen median kanavia. Tämän suunnitelman liitteenä löytyy sosiaalisen median vuosikello turvallisuusviestinnän näkökulmasta.

2.5 HYTETU

Pelastuslaitos osallistuu hyvinvointialueen HYTETU-työhön resurssien puitteissa. Suunnittelutyöryhmiin nimetään omat asiantuntijat. Yhteistyötä tehdään resurssien puitteissa myös muiden viranomaisten, järjestöjen, yritysten ja laitosten kanssa. Menettelytavoista sovitaan tapauskohtaisesti.

3. RESURSSIT

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen resurssit turvallisuusviestintään vaihtelevat alueittain. Virkojen täyttyessä saadaan toimintaa yhdenmukaistettua. Tällä hetkellä Eteläisellä, Kaakossa ja Läntisellä alueella tarvitaan enemmän apuja pelastustoimen palvelualueen puolelta.

Palotarkastajat koordinoivat turvallisuuskoulutuksia alueellaan. Palotarkastaja välittää pelastustoimen palvelu-alueella koskevat pyynnot määritetyille yhteyshenkilöille. Määrävälein tapahtuvat koulutukset suorittava henkilöstö sopii itsenäisesti heille osoitettujen listojen mukaan.

Sopimuspalokuntia ja VPK:ta saa käyttää apuna turvallisuusviestinnässä. Lähtökohta on, että ensisijaisesti turvallisuusviestintä hoidetaan vakinaisella henkilökunnalla. Tarkoitus on, että pelastuslaitoksen resursseja ja osaamista käytetään mahdollisimman laajasti turvallisuusviestintään.

3.1 Kaakko

Paloasemat:
Haapajärvi
Kärsämäki
Pyhäjärvi
Reisjärvi
Pulkkila
Kestilä
Pyhäntä
Haapavesi
Rantsila

32+172=204 hlö

Pelastustoimen palvelualueen henkilöstö hoitaa esikoululaisten ja nelosluokkalaisten koulutukset. Alueella on valmius avustaa 8. luokkalaisten koulutuksissa. Lisäksi pelastustoimen palvelualue pitää paloautoesittelyjä ja osallistuvat alkusammutuskoulutuksiin pyydettyäessä. Pelastustoimen palvelualue sopii itsenäisesti heille osoitetut koulutukset.

Palotarkastaja pitää koulutukset 8. luokkalaisille ja 2. asteelle. Lisäksi palotarkastajalle kuuluu muut turvallisuusluennot.

Pelastustoimen palvelualueen yhteyshenkilö on Matti Lehtinen (044 4296 322). Varahenkilönä Tapio Saastamoinen (044 429 6401)

Onnettomuuksien ehkäisyn osalta yhteyshenkilöt päivittyvät myöhemmin.

3.2 Etelä

Paloasemat:
Ylivieska
Nivala
Sievi
Rautio
Alavieska

32+125=157 hlö

Pelastustoimen palvelualueen henkilöstö hoitaa esikoululaisten ja nelosluokkalaisten koulutukset. Alueella on valmius avustaa 8. luokkalaisten koulutuksissa. Lisäksi pelastustoimen palvelualue pitää paloautoesittelyjä ja osallistuvat alkusammutuskoulutuksiin pyydettyäessä. Pelastustoimen palvelualue sopii itsenäisesti heille osoitetut koulutukset.

Palotarkastaja pitää koulutukset 8. luokkalaisille ja 2. asteelle. Lisäksi palotarkastajalle kuuluu muut turvallisuusluennot.

Pelastustoimen palvelualueen yhteyshenkilö on Esa Kaikkonen (044 4296 201). Varahenkilönä Esa Ihalainen (044 4296 038)

Onnettomuuksien ehkäisyn palvelun yhteyshenkilönä Eteläisen alueen osalta on Rea Tienhaara (044 429 6242). Yhteyshenkilöitä täydennetään myöhemmin.

3.3 Länsi

Paloasemat:

Raahe
Siikajoki
Ruukki
Vihanti
Kalajoki
Pyhäjoki
Merijärvi
Oulainen
Himanka

41+196=237 hlö

Pelastustoimen palvelualueen henkilöstö hoitaa esikoululaisten ja nelosluokkalaisten koulutukset. Alueella on valmius avustaa 8. luokkalaisten koulutuksissa. Lisäksi pelastustoimen palvelualue pitää paloautoesittelyjä ja osallistuvat alkusammutuskoulutuksiin pyydettyäessä. Pelastustoimen palvelualue sopii itsenäisesti heille osoitetut koulutukset.

Palotarkastaja pitää koulutukset 8. luokkalaisille ja 2. asteelle. Lisäksi palotarkastajalle kuuluu muut turvallisuusluennot.

Pelastustoimen palvelualueen yhteyshenkilö on Jari Arvio (044 4296 281). Varahenkilöinä Kauko Himanka (044 4296 241) ja Marko Talus (044 4296 141)

Onnettomuuksien ehkäisyn osalta yhteyshenkilöt päivittyvät myöhemmin.

3.4 Keskinen

Paloasemat:

Muhos
Utajärvi
Vaala
Tyrnävä
Liminka
Hailuoto

18+130=148 hlö

Pelastustoimen palvelualueen henkilöstö hoitaa nelosluokkalaisten kouluttamisen. Lisäksi pelastustoimen palvelualue pitää paloautoesittelyjä ja osallistuvat alkusammutuskoulutuksiin pyydettyäessä. Pelastustoimen palvelualue sopii itsenäisesti heille osoitetut koulutukset.

Palotarkastaja pitää koulutukset 8. luokkalaisille ja 2. asteelle. Lisäksi palotarkastajalle kuuluu muut turvallisuusluentojen pitämiset. Palotarkastajat osallistuvat turvaa tenaville tapahtumaan, mikä on suunnattu esikoululaisille.

Pelastustoimen palvelualueen yhteyshenkilönä toimii Antti Hanhineva (044 703 8842). Varahenkilöinä ovat Petri Pinoniemi (Muhos, Utajärvi, Vaala) ja Teijo Parviainen (Tyrnävä, Liminka, Lumijoki). Petrin ja Teijoon

saa yhteyden sähköpostitse.

Onnettomuuksien ehkäisyn palvelualueen yhteyshenkilöt ovat Sari Sven (Muhos, Utajärvi, Vaala, 044 703 8841) ja Olli Aittakumpu (Tyrnävä, Liminka, Lumijoki, 044 703 8683)

3.5 Pohjoinen

Paloasemat:
li
Kuivaniemi
Oijärven VPK
Yli-li
Kiiminki
Ylikiiminki
Pudasjärvi
Syöte
Taivalkoski
Kuusamo
Ruka

$38,5+183=221,5$ hlö

Pelastustoimen palvelualueen henkilöstö hoitaa esikoululaisten ja nelosluokkalaisten kouluttamisen. Esikoululaiset koulutetaan pohjoisella alueella Pudasjärven, Syötteen, Taivalkosken, Kuusamon ja Rukan osalta, muut kunnat osallistuvat Oulussa järjestettävään Turvaa Tenavalle -tapahtumaan. Lisäksi pelastustoimen palvelualue pitää paloautoesittelyjä ja osallistuvat alkusammutuskoulutuksiin pyydettyäessä. Pelastustoimen palvelualue sopii itsenäisesti heille osoitetut koulutukset.

Palotarkastaja pitää koulutukset 8. luokkalaisille ja 2. asteelle. Lisäksi palotarkastajalle kuuluu muut turvallisuusluentojen pitämiset. Palotarkastajat Kiimingissä ja Haukiputaalla osallistuvat Turvaa Tenaville -tapahtumaan, mikä on suunnattu esikoululaisille.

Pelastustoimen palvelualueen yhteyshenkilönä toimii Samuli Ervasti (044 703 8934). Varahenkilöinä ovat Marko Kemppainen (044 703 8933) ja Ari Virtanen (044 703 8902).

Onnettomuuksien ehkäisyn palvelualueen yhteyshenkilöt ovat Jani Pitkänen (Kiiminki, Ylikiiminki, 044 703 8804), Timo Salonen (Haukipudas, li, Yli-li, Kuivaniemi, Oijärvi, 044 703 8822), Emilia Kuosmanen (Pudasjärvi, Syöte, Taivalkoski, 044 703 8680) ja Kimmo Määttä (Kuusamo, Ruka, 077 703 8903)

3.6 Oulu

Paloasemat:
Linnanmaa
Kempele
Haukipudas
Raksila
Ruskonselkä
Oulun VPK

$137+35=172$ hlö

Syksyllä 2023 Oulussa kokeillaan pelastustoimen palvelualueen osalta nelosluokkalaisten kouluttamista. Lisäksi pelastustoimen palvelualue pitää paloautoesittelyjä ja osallistuvat alkusammutuskoulutuksiin pyydettyäessä. Pelastustoimen palvelualue sopii itsenäisesti heille osoitetut koulutukset.

Palotarkastaja pitää koulutukset 8. luokkalaisille ja 2. asteelle. Lisäksi palotarkastajalle kuuluu muut turvallisuusluentojen pitämiset. Palotarkastajat osallistuvat turvaa tenaville tapahtumaan, mikä on suunnattu esikoululaisille.

Pelastustoimen palvelualueen yhteyshenkilönä toimii Vesa Ek (044 703 8817).

Varahenkilöinä ovat Petri Tuomi (044 703 8622) ja Kimmo Virkkala (044 7038624)

Onnettomuuksien ehkäisyn palvelualueen yhteyshenkilöt ovat Heikki Viia (Oulu, 044 703 8768), Matti Jurmu (Kempele, Oulunsalo, 044 703 8741) ja Timo Salonen (Haukipudas, 044 703 8822)

4. TOTEUTTAMINEN

Koulutustilanteisiin luodaan kohderyhmä huomioiden yksilöityä materiaalia. Materiaalista luodaan helposti yksilöllisesti muokattavaa. Koulutusmateriaalit kasataan sähköisesti keskitettyyn tallennuspaikkaan. Tarvittaessa järjestetään koulutuksia materiaalien käyttöä varten. Jakomateriaalit ja koulutuksissa tarvittavat välineet jaetaan paloasemille.

Vuosittain tavoitettavista kohteista laaditaan listat, joiden mukaan koulutukset toteutetaan.

4.1 Esikoululaiset

Tavoite: Kaikki esikouluikäiset valistetaan turvallisuusviestintätapahtumien tai erikseen kohdennettujen valistuskäyntien myötä.

Oulun ja Oulun seudun esikoululaiset tavoitetaan Turvaa Tenaville -tapahtuman avulla. Myös muilla Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen alueilla kartoitetaan mahdollisuutta pitää vastaavanlainen tapahtuma. Muutoin esikoululaiset pyritään tavoittamaan pelastustoimen palvelualueen toimesta. Koulutukset ajoitetaan alkuvuoteen.

Kohteen kouluttamisesta vastaava asemaryhmä sopii itsenäisesti vierailut kohteen edustajan kanssa.

4.2 Nelosluokkalaiset

Tavoite: Kaikki alueen nelosluokkalaiset tavoitetaan turvallisuusviestinnän käytössä olevilla keinoilla.

Vuoden 2023 aikana kerätään kokemuksia nelosluokkalaisten turvallisuusviestinnän onnistumisesta. Kokemusten avulla kehitetään toimintaa ikäryhmän tavoittamiseksi. Koulutukset järjestetään pelastustoimen palvelualueen toimesta. Koulutukset ajoitetaan kesälomien jälkeiseen aikaan.

Kohteen kouluttamisesta vastaava asemaryhmä sopii itsenäisesti vierailut kohteen edustajan kanssa.

4.3 Kahdeksaluokkalaiset

Tavoite: Kaikki alueen kahdeksaluokkalaiset tavoitetaan turvallisuusviestintätapahtumien kautta.

Kouluttamisesta vastaavat palotarkastajat. Erillisellä pyynnöllä apuna voidaan käyttää pelastustoimen palvelualueen henkilöstöä. Kouluille annetaan tietoisuutta NouHätä! -kampanjasta ja kouluja rohkaistaan osallistumaan mukaan. Turvallisuuskoulutus annetaan, vaikka koulu ei osallistuisikaan NouHätä! -kampanjaan. Kahdeksaluokkalaisten koulutukset ajoitetaan alkuvuoteen.

NouHätä! -kampanja on kahdeksaluokkalaisille suunnattu valtakunnallinen pelastustieto ja -taito -kampanja. Kampanjan tarkoitus on lisätä nuorten valmiuksia ennakoida ja estää vaaratilanteita sekä antaa taitoja toimia onnettomuustilanteissa oikein.

4.4 Toinen aste

Tavoite: Toisen asteen opiskelijat tavoitetaan turvallisuusviestintätapahtumilla tai kohdennetulla turvallisuusviestinnällä.

Toisen asteen opiskelijoiden kouluttamisesta vastaavat palotarkastajat. Erillisellä pyynnöllä apuna voidaan käyttää pelastustoimen palvelualueen henkilöstöä. Koulutukset ajoitetaan kesälomien jälkeiseen aikaan.

Punainen Liitu -tapahtuma koostuu kahdesta osasta. Tilaisuudessa vuorottelevat videotarina todellisesta liikenneonnettomuudesta ja eri ihmisten omakohtaiset kokemukset vaikuttavimmasta liikenneonnettomuudesta mikä heille on jäänyt mieleen. Kokemuksia voivat olla kertomassa esimerkiksi pelastuslaitoksen, ensihoidon, poliisin tai terveydenhuollon työntekijöitä tai onnettomuudessa mukana olleita nuoria sekä hänen omaisiaan.

4.5 Ikäihmiset, kotihoito ja hoito- sekä huoltolaitokset

Tavoite: Hoito- ja huoltolaitosten henkilökunta tavoitetaan turvallisuusviestinnällä 3 vuoden välein.

Ikäihmisten, kotihoidon ja hoito- sekä huoltolaitosten henkilökunnan ja asukkaiden kouluttamiseen osallistutaan mahdollisuuksien mukaan pyynnöstä. Koulutuksia tarjotaan valvontakäynneillä havaituille riskikohteille. Koulutus hoidetaan pääasiassa palotarkastajien toimesta. Koulutus voi olla alkusammutuskoulutus, turvallisuusluento, turvallisuuskävely tai poistumisharjoitus.

4.6 Messut

Tavoite: Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos osallistuu 1–3:een alueen messutapahtumaan vuosittain.

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen alueella järjestetään paljon messutapahtumia, joissa osassa pelastuslaitoksen on hyvä olla mukana. Hyväksi todettuja messuja ovat ainakin rakentaja-, erä- ja seniorimessut.

4.7 Some

Tavoite: Pelastuslaitoksen sosiaalisen median kanaviin tuotetaan tasaisesti turvallisuusviestintäaiheista materiaalia vuosikellon mukaisesti.

Sosiaalisessa mediassa Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos on mukana Facebookissa, Instagramissa, Twitterissä, Youtubessa, Linkedissä ja Tiktokissa. Apuna käytetään turvallisuusviestinnän vuosikelloa.

Sosiaalisen median päivittämiseen on perustettu ryhmä, joka tuottaa tasaisesti materiaalia eri alustoille. Vuosikellossa olevien päivitysten toteutumisesta vastaa turvallisuusviestinnän erityisasiantuntija.

4.8 Riskiperusteinen ja muut

Turvallisuuskoulutusta tarjotaan kohteisiin, joissa nähdään erityinen tarve turvallisuuskoulutukselle. Tällaisia paikkoja voivat olla pitkän vasteajan päässä olevat yritykset ja laitokset, joihin on tullut paljon hälytyksiä tai palotarkastuksella on havaittu tarve koulutukselle.

Lähtökohtaisesti muita koulutuksia ei pidetä. Emme osallistu kaupallisiin koulutuksiin, kuten tulityökorttikoulutukset tai vastaavat.

5. YLEISTÄ

Kirjaamisella ja seurannalla tarkastetaan, miten turvallisuusviestintäsuunnitelmassa määritettyihin tavoitteisiin päästään. Kirjaaminen, seuranta sekä turvallisuusviestintää pitävien henkilöiden haastattelut ovat tärkeitä. Näiden avulla saadaan tilannekuva, miten turvallisuusviestintäsuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin on päästy ja miten turvallisuusviestintää tulee kehittää tulevaisuudessa.

5.1 Kirjaaminen

Kaikki turvallisuuskoulutukset kirjataan PRONTO:n. Mikäli koulutuksen pitäjällä ei ole itsellään PRONTO:n täyttömahdollisuutta, on hänen huolehdittava tiedot sellaiselle henkilölle, joka kirjauksen pystyy tekemään. Määrävälein pidettävien koulutusten kirjaukset on tehtävä PRONTO:n lisäksi lähetettyihin listoihin.

5.2 Toteuma ja palaute

Lapsille ja nuorille annettujen turvallisuusviestintätapahtumien toteumaa valvoo ohjauksen ja turvallisuusviestinnän paloinsinööri ja erityisasiantuntija. Toteuman seuranta tehdään kvartaaleittain ja vuoden lopussa.

Palautetta on tarkoitus kerätä ainakin määrävälein tehtävistä koulutuksista. Palauteen kerääminen koulutettavilta on tärkeää, että koulutusta voidaan kehittää. Palautekanavat ovat vielä selvittelyssä.

5.3 Maksullisuus

Pidetyistä turvallisuuskoulutuksista ei peritä maksua asiakkaalta.

5.4 Turvallisuusviestinnän pyyntölomake

<https://pelastustoimi.fi/pohjois-pohjanmaa/palvelut/turvallisuusviestinta> osoitteeseen on tehty turvallisuuskoulutuksen pyyntölomake. Lähtökohtaisesti turvallisuuskoulutuspyynnöt tehdään lomakkeella, joka menee onnettomuuksien ehkäisyn sähköpostiin. Alkuvaiheessa kaikki koulutuspyyntölomakkeet välitetään turvallisuusviestinnän erityisasiantuntijalle, joka käsittelee ja laittaa lomakkeet eteenpäin.

Asiakkailta tulevat turvallisuuskoulutusten pyynnöt puhelimen tai sähköpostin välityksellä voi edelleen hoitaa ilman lomakkeen täyttöä. Epäselvissä tapauksissa pyydetään asiakasta täyttämään turvallisuuskoulutuksen pyyntölomake.

LIITTEET

Turvallisuusviestinnän vuosikello

Some vuosikello

Sosiaalisen median vuosikello

Marraskuu

- Liukkaus
- Heikot jäät
- Palovaroitinasetuksen muutos?
- Kynttilät

Lokakuu

- Tulisijat (käyttöönotto ja lämmittäminen)
- Tupakointi sisällä
- Talvirenkaat

Joulukuu

- Tulisijat (tuhkat, häikä)
- Palovaroitinasetuksen muutos?
- Alkuseräilyvälineet

Tammikuu

- Auton lämmitys/pakkanen
- Tulisijat, tuhkat, häikä, suojaetäisyydet
- Pelastustiet (lumi)

Helmi

- Lumikuorma (lumen pudottamisen tarpeellisuus ja riskit)
- 112 päivä
- Liukkaus
- Heikot jäät (kosket ja jokialueet)

Maalis

- Heikot jäät (järvet, meret)
- Maastossa liikkuminen (112 sovellus, vaatteet)
- Paristot
- Risujenpolto

2023

Syyskuu

- Heijastimet
- Osoitenumero
- Retkeily (nuotiot, 112 sovellus)
- Tuhopoltot (tavaraa seinustalla, roska-astiat)

Elokuu

- Viljankuivaamot (elokuun loppu)
- Nuohous
- Koulujen alku
- Metsästys
- Risujenpolto

Heinäkuu

- Viljankuivaamoiden nuohous
- Kotieläimet (kuumuus, tulipalot)
- Maastopalot (tulitikut, tupakka, avotuli)
- Sähkölaitteiden lataaminen (pyörä, skootti jne.)

Huhtikuu

- Nuohous (kesämökkit)
- Palovaroittimet (kesämökkit)
- Alkuseräilyvälineet
- IV-kanavien puhdistus
- Kesaärenkaat (ei liian aikaisin)

Toukokuu

- Kesärenkaat
- Veneily (pelastusliivit, sammuttimet, kaasut, akut)
- Aurinkopanelit
- Sähkölaitteiden lataaminen (pyörä, skootti jne.)

Kesäkuu

- Pihasauna
- Metsäpalot (tulitikut, tupakka, avotuli)
- Uiminen (laiturilta hyppääminen, alkoholi)
- Juhannus turvallisesti
- Grillaaminen (avotuli, ero tavat grillata, kerrostalo, rivitalo, omakotitalo)

Alkusammutuskoulutus

Alkusammutuskoulutuksiin voidaan pyytää toinen kouluttaja avuksi käytännön osioon, kun koulutettavia on yli 15. Alle 15 henkilön koulutukset onnistuvat yhdellä kouluttajalla.

Alkusammutuskoulutuksiin pyritään saamaan vähintään 10 henkilöä. Koulutukset pidetään ensisijaisesti paloasemalla. Jos paloasema ei ole paras paikka järjestää koulutus, voidaan koulutus pitää myös asiakkaan toivomassa paikassa.

- Alkusammutuskoulutuksiin kuulu teoria ja käytännön osuus. Teoriaosuudessa käydään läpi yleisesti turvallisuusasioita. Käytännönosiossa voi olla mukana esimerkiksi käsisammuttimen, sammutuspeitteen ja pikapaloposti käyttöä.
- Alkusammutuskoulutettaville tarjotaan suojakäsineitten ja suojalasien käyttömahdollisuus. Heitä ohjeistetaan koulutustilanteiden riskeistä.
- Huollot tekevät alkusammutuskoulutukseen osallistuneet kouluttajat mahdollisuuksien mukaan heti koulutuksen jälkeen. Vuorolta voi pyytää apua huoltoihin.

Viesti alkusammutuskoulutettaville:

Huomioikaa, että koulutus pidetään ulkona/sisällä. Varatkaa mukaanne säänmukaista vaatetusta. Vaatteiden osalta kannattaa välttää kaikkia roikkuvia vaatteita. Pitkät hiukset kannattaa kiinnittää. Pelastuslaitoksen puolesta teille tarjotaan suojakäsineet ja suojalasit.

POHJOIS-POHJANMAAN
PELASTUSLAITOS

Jakomateriaali

Turvallisuusviestintään liittyvää jakomateriaalia tullaan hankkimaan vuoden 2023 aikana, ja niitä jaetaan paloasemille turvallisuuskoulutuksissa jaettaviksi.

Kalusto

Oulun:

Koulutusauto

Sammuttimia 20kpl

Sammutusallas

Sammutusnukke

Liesi 3 joista yksi liesituulettimella

Ii, Yli-Ii ja Kuivaniemi:

Käsiammuttimia 17

Altaita 2 (toinen kaasu ja toinen vesiallas)

Liesi

Sammutusnukke

Haukipudas:

Käsiammuttimia, 10

Liesi, 1

Kaasuallas, 1

Vesiallas, 1

Rasvapalosuimulaattori, 1

Palonukke, 1

Pudasjärvi:

Käsiammuttimia, 10

Kaasuallas, 1

Sammutusnukke seisontatelineellä, 1

Liesi, 1

Tyrnävä:

Käsiammuttimia, 20

Kaasuallas, 1

Liesi, 1

Palonukke, 1

savukone, 1

Liminka:

Käsiammuttimia, 20

Kaasuallas, 1

Liesi 1

Sammutusnukke 1

Kiiminki

Käsiammuttimia 13

Kaasuallas

Liesitaso liesituulettimella

Sammutusnukke telineellä

Ylikiiminki

Käsiammuttimia 12

Kaasuallas

Liesitaso liesituulettimella

Sammutusnukke

Kempele

Käsiammuttimia 20

Kaasuallas

Liesitaso liesituulettimella

Sammutusnukke

Savukone

Hailuoto

Liesi

Muhos

Käsiammuttimia 10

Kaasuallas 1

2-levyinen pöytäliesi 1

Sammutusnukke 1

Taivalkoski

Käsiammuttimia 10

kaasuallas 1

Sammutusnukke 1

Ylivieska

Sammutusperäkärri (Ylivieska, Sievi, Nivala, Rautio ja Alavieska)

Käsisammuttimia, 12

Palonukke seisonatelineellä, 1

Kaasuallas, 1

Sammutuspeitteen sammutusastia, 1

Rasvapolosimulaattori, 1

Haapajärvi

Sammutusperäkärri, 1 (Haapajärvi, Kärämäki, Pyhäjärvi ja Reisjärvi)

Käsisammuttimia, 12

Kaasuallas, 1

Palonukke, 1

Liesi, 1

Rasvapolosimulaattori, 1

Pulkkila

Sammutusperäkärri, 1 (Pulkkila, Kestilä, Pyhäntä, Rantsila ja Haapavesi)

Käsisammuttimia, 10

Kaasuallas, 1

Palonukke, 1

Liesi, 1

Rasvapolosimulaattori, 1

Kalajoki

Sammutusperäkärri, 1

Käsisammuttimia, 15

Kaasuallas, 1

Palonukke, 1

Liesi, 1

Rasvapolosimulaattori, 1

Siikalatva

Sammutusperäkärri, 1

Käsisammuttimia, 15

Kaasuallas, 1

Palonukke, 1

Liesi, 1

Rasvapolosimulaattori, 1

Raahe

Sammutusperäkärri, 1

Käsisammuttimia, 15

Kaasuallas, 1

Palonukke, 1

Liesi, 1

Rasvapolosimulaattori, 1

Siikajoki

Sammutusperäkärri, 1

Käsisammuttimia, 10

Kaasuallas, 1

Palonukke, 1

Liesi, 1

Rasvapolosimulaattori, 1

Oulainen

Käsisammutin 8

Kaasuallas 1